

— paa det af ham anerkjendte' saa overordentligt Vigtige og Nyttige i Selveiendoms Tilstedbringelse, at han kan — som ogsaa Tilfældet var med den ærede Landssthingsmand — vakte. Men det, der uddrer mig, efter den udmærkede Deduction af denne Sag, der skyldes et æret Medlem, som nu har Sæde i dette Thing (S. C. Larsen), er, at de ærede Medlemmer ganske overseer, at det er en fuldkommen eenfaldig Betragtning af Sagen, naar man blot vil afgjøre den fra Almeenvellets Standpunkt. Det er fuldkommen klart, at der er et ligesaa berettiget, og — jeg turde vel sige — dybere og mere afgjørende Moment, hvorfra man maa gaae ud, nemlig den nuværende Fæstebondestands retfærdige Krav paa at sikkes mod den Skæbne, der vil forestaae den, dersom Staten ikke griber ind. Det er fra dette Standpunkt, at mine Venner og jeg altid fortrinsviis ere gaaede ud; og det er ikke beviisligt, ligesom det med Guds Hjælp er en fuldkommen Urigtighed, naar man siger, at der navnlig ved en Lov som denne gaaes nogenformelt Mands Ret for nær. Men ogsaa dette er udviklet, og jeg skal ikke gaae videre ind derpaa. Det er mærkeligt, at, saa ofte Danmark har haft en Periode, hvori Friheden har havt, om jeg saa maa udtrykke mig, lyse Dage, hvori Landets og Folkets Udsigter have været gode og glædelige, da have Landbosagerne altid kunnet regne paa en god og forekommende Modtagelse, medens det Modfatte bestandigt har været Tilfældet, naar Tiderne have været mørke og Udsigterne nedslaaende. Jeg maa tilstaae, at det har gjort et eget Indtryk paa mig, at det netop skulde falde sig saa, at denne vigtige Sags Forhandling paa dette dens vanskeligste Stadium, netop falder i det samme Dieblak, som vi fra andre Dele af Monarchiet høre Tale om Udfærdigheden af at vende tilbage til før 1843, til Absolutismen, til den Tilstand, hvor dog i Grunden Statens Konge kun afgav et Dække, et Skjul for vort Aristokratie og vort Bureaucratie. Det kan ikke undre mig, at Modstanderne af denne Sag under saadanne Omstændigheder optræde dobbelt stærke og dobbelt forhaabningsfulde. Men jeg vil dog tillade mig at gøre opmærksom paa, om det dog ikke ligger nær at forestille sig, at Tidens

Svingninger dog ere saadanne, at man meget let, ja, at man med Guds Hjælp meget vist regner feil, naar man troer, at, hvad der virkelig er Godt og Udfærdigt og Uafviseligt, ikke nok skulde vide at bane sig sin Vej. Jeg troer, at denne Reform ogsaa i politisk Henseende, ogsaa for det hele Monarchies Vedkommende er en, der ganske væsentligt baade middelbart og umiddelbart vil bidrage til at løfte Folkeanden og styrke den til at bære, til at bekæmpe, til at beseire, hvad der muligt vil forestaae. Jeg maa dybt beklage, dersom denne Sag bliver afviist her; jeg maa beklage det saameget dybere, som jeg frygter, at det vil give Anledning til ganske mærkelige Sammenstillinger over den Hensynsfuldhed og den Omhed, kunde jeg sige, hvormed man her har seet hen til en enkelt, vistnok hæderlig, men dog altid kun enkelt Mands Skrupsler og Betænkeligheder ved at virke for Selveiendom, — seet hen dertil i den Grad, at man har skyndt sig med at imødekomme ham med en Lov, medens man her, hvor Spørgsmaalet er om tusinde og atter tusinde af Landets vigtigste Familier, Intet finder at gøre, snart, fordi der er forlangt formeget, snart, fordi der ikke er forlangt nok. Dog, jeg føler det vel, det vilde være forgæves, hvad jeg videre kunde sige. Jeg vil derfor ogsaa indskrænke mig til atter at anbefale Afstemningen over disse Paragrapher, hvori jeg seer Afstemningen over den hele Lov.

Drejer: Jeg veed ikke, om det er mig tilladt at gøre en personlig Bemærkning?

Formanden: Den ærede Landssthingsmand har allerede to Gange havt Ordet; hvis altsaa Ordet atter skal gives ham, er det under den Forudsætning, at Thinget giver sit Samtykke dertil (Ja!). Den ærede Landssthingsmand har Ordet.

Drejer: Med Hensyn til den sidste ærede Talers Uttring om, — idetmindste saaledes, som jeg forstod ham — at min forrige Udtalelse var et Beviis paa en Vællen hos mig, skal jeg tillade mig at erklære, at jeg antager, at min Udtalelse netop er et Beviis paa, at jeg ikke vaktler, da den aldeles er i Overensstemmelse med den Tankegang, der stedse har gjort sig gjældende hos mig, og ingenlunde er i Modsigelse med de Udtalelser, jeg ved for-